

Megjelenés: B. d. l. 2. 21. 1960

N A P L Ó T Ö R D É K.

C.-ENDŐRÖK AZ EMIGRÁCIÓBAN.

[Én mint Jegenyés Pál, volt m.kir. csendőr főtörzsőrmester, ünnepélyesen kijelentem, hogy az alant irt történetet, az igaz valóságnak megfelelőleg, - úgy írom le - sorrendben, ahogy az meg is történt:

1945. december 24-én este 6 órakor érkeztem meg Gráczbba, kettő lófogatu echos kocsin családommal. Walburgkirchenből indultam azzal az elgondolással, hogy Magyarországra megyek. Amikor Gráczbban az angolok felhívták figyelmem a sok határincidensekre, Gráczbban telepedtem le, a Táger építészeti vállalatnál kaptam kőmives munkát. Egy évig lebombázott házakba laktam, majd 1946 december 30-án, Geidergürteli magyar barakba költöztem, ahól már 12 magyar család lakott.]

Grác nem nagy, de mégis nagyvárosias, tele csipkeszerű, majdnem azt mondhatnánk, falusi barátságossággal. Azok az évek amiket ott töltöttünk tele voltak koplalással. A grácziaknak is, meg nekünk is, akik a menekültek sovány kosztját ettük. Felejthetetlen évek voltak azok, mert át-ragyogta a nyomoruságos életet az a bohém, mindent megbocsájtó kedély, amivel a jó stejerok néztek az életre. Hálás vagyok Grácznak, mert nagy és maradandó leckét adott az emberi türelemből és a jó akaratból.

[Nem volt könnyű az életünk. Aki nem volt nehéztesti munkás az alig kapott valami kis húst a jegyeire. Persze azért jutott ilyen is, csak ügyeskedni kellett. Nem feketé jegyekre gondolok, mert azokhoz pénz kellett és az nem volt. De akadt más lehetőség is. Így például a Mura folyó tulsó partján elterülő városrészt "Budának" kereszteltük el, s ott volt egy kis korcsma, ahol csodálatos birka pörköltet lehetett kapni, aminek nem kellett jegy. Nagy adagot ám és olcsón! Elég volt egy egész napra.]

Aki csak evett a birkapörköltből azt mondta: "Hát remek volt ez a birkapörkölt". Magyarosan készült, mert az öreg Shimmer bácsi, a kocsmá tulajdonos felesége Burgerlandból származott és bár egy szót sem tudott magyarul, de magyarosan főzött. Hatalmasak voltak az adagok, igen olcsó is, így a kis kocsmá napokon belül magyar szigetté változott.

Sokan voltak közöttünk olyanok is, akik háztartást vezettek. Legtöbben a volt hadifogoly barakokban laktunk, ahonnan a poloskákat úgy lehetett volna kiirtani, ha az egész faalkotmányt porrá égetig. Mi bizony egész nyáron vakaroztunk.

A kis kocsmá tulajdonosa /:Shimmer bácsi:/ néha elővette trombitáját, mert hogy valamikor egy k.u.k. katonazenekarban játszott és tele bömbölte vele a helyiséget. Ezt nehéz volt elviselni, de a pörkölt megérte. Mindig megdicsértük, amire rém büszke volt és utána nagyobb adagokat küldött a pörköltből.

[1947. július és augusztus hónapokban volt a legnagyobb száma a magyar menekülteknek, akik majdnem meztelenül, semmi nélkül, csak puszta életüket mentették. Ilyen állapotban érkezett 20 csendőr bajtárs, a többi száz meg száz civil magyarral együtt Gárcz városába.

Különösen a csendőrök kerestek fel a magyar barakban és kérték segítségemet, munkába való elhelyezéshez. Legtöbbjüket elhelyeztem kőmiverek mellé miná segédmunkásokat, akik pedig tovább menni kívántak azokat elláttam tanáccsal, utiköltséggel és pár napi élelemmel.

Bánfai József lov. csendőr szakaszvezető indítványára 1947. június 21-én, a fentebb írt kis kocsmában az alább írt csendőrök jöttünk össze azzal a szándékkal, hogy megalakuljunk valami segélyezési alakulatként, hogy közösen összeadott pénzen tudjunk segíteni a még érkező és várható menekült bajtársakon.

[Részt vevők: 1. Jegenyés Pál és 2. Rétháti István főtörnök.
3. Nász István törm. 4. Eszes Ferenc, 5. Kiss Miklós, 6. Körmendi János
örrmesterek és 7. Bánfai József szakaszvezető. Dr. Bély Béla ujságíró
is a mi csoportunkhoz tartozott akkor.]

De mivel abban az időben rendkívüli helyzet volt, sem gyülekezésre
sem szervezkedésre engedélyt kapni nem lehetett. Így a rendőrkapitány-
ságon azt ajánlották, hogy korcsmai asztaltársaság, engedély nélkül
működhetünk.

A fent irt kis korcsmában alapítottam meg a "Magyar Királyi
CsendőR Bajtársi Asztaltársaságot". A hat csendőR egyhangulag Jegenyés
Pál főtörm-et, mint ügyvezetőt és levelezőt megválasztottak. Kiss
Miklós és Bánfai József voltak megválasztva, mint pénztár ellenőrök
Mindegyikünk, egyenként 10 Shillinget adtunk, így 70 Shilling volt az
első összebevétele.]

[Azokban az időkben voltak tömeges menekülések Magyarországból
Ausztriába. Az osztárk hatóságoknak volt egy rendelete, amiszert
azokat, akik a határt utlevél nélkül lépik át, el kell fogni és 2-3
heti szabadságvesztéssel büntetik. Amikor tudomásomra jutott, hogy a
gráci rendőrség fogdájában 24 magyar men ekült van, felkértem Dr.
Bély Béla menekült ujságírót, hogy legyen a segítségemre a magyarok
kiszabadításában. Én Jegenyés Pál, Rétháti István és Dr. Bély Béla
megjelentünk a rendőrkapitányságon és Dr. Bély Béla jól birta a
német nyelvet, s kieszközölte, hogy a 24 menekült magyart kiengedték.
Ezen menekült csoportban 3 csendőR bajtárs is benne volt. A 24 magyar-
ért mi hárman vállaltuk a felelőséget, hogy lakásról, munkáról és élel-
mezésükről gondoskodunk.

Ezt a csoportot is, mint a legtöbbjét, elvittük fenti kiskorcsmába,
anól jókakattuk őket finom birkapörkölttel, majd egy részét munkába
helyeztük, a többi része pedig, akik tovább menni akartak elláttuk őket

tanáccsal, utiköltséggel és egy napi élelemmel. Ideiglenesen a magyar barakban, egy nagy szobában kaptak közös lakást.

Az elfogyasztott birkapörköltet, a közöspénzből fizettem ki, nem pedig saját pénzemet költöttem a menekültekre.]

A fenti kiskorcsmában szoktunk heteként összejönni. Nagyon anyátlanok voltunk. Voltak közöttünk olyanok, akik az egybegyülteket tájékoztatták a világeseményekről, a hazai hírekről és általában amire csak kíváncsiak voltunk.]

Ebben az időben 8 csendőrtiszt tartozkodott, illetve lakott Grác városában, külön-külön lakásokban: 1. Zirczy József ezds. 2. Gunda Gyula gh. alezds. 3. Elekes László szds. 4. Hollády Ernő szds. 5. Szalánky László gh. szds. 6. Petry Frigyes hdgy. 7. Forray Zoltán hdgy. és 8. Talthy Zoltán gh. zls., Ezen 8 tiszt közül Tajthy Zoltán zls. lakott a magyar barakban. Abban az időben Karssay Jenő alezds. urat nem ismertük.

En mint a Csendőr Bajtársi Asztaltársaság ügyvezetője, mint a 8 tiszt urat egyenként, lakásukon felkerestem és kértem őket, hogy vegyék át az Asztaltársaság vezetését és irányítását. Sajnos mindegyik kitért a kéresem elől. Nem lehet rajta csodálkozni hiszen javában folyt a menekültek hazaszállítása. Ezer veszély között letartoztatás, kiadatás stb. lebeget mindeki agyában.

Jóideig tisztí vezetése nélkül működünk, elég eredményesen, mert már annyi kis pénzük is volt az adományokból, hogy egyes bajtársakat ellátuk kamatmentes kölcsönökkel.

Ebben az időben már 50 csendőr bajtárssal tartottam fenn a magán-névnélküli-levelezést, indigó papir sokszorosítással. Tehát a bajtársi levelezés 1947. évben már folyt, csak még neve nem volt a levélnek.

Egyik ilyen találkozáson felkértem Dr. Bély Béla újságíró bajtársunkat, hogy nem-e tudnánk mi egy kis tájékoztató újságot kiadni. Csak hogy legyen magyar betű az emberek kezében. De hogy nem tudnánk, vlt a felelet.

Gyűjtöttem a személyi híreket, a magyar olvasókat, mert előfizetés nem volt. Vásároltunk egy sokszorosító gépet, mert már indigóval igen lassan ment az írás. Sokszorosítógép alá az első példány kis ujságot Dr. Bély Béla gépelte stencilbe, ami 4 oldalon volt.]

Többszöri találkozáson vitattuk, hogy ennek a név nélküli kis ujságnak jó volna nevet adni. s úgy kibocsájtani. Voltak javaslatok, de nem elfogadhatók.

[Egy alkalommal beszélgettem vitéz Subik Károly prelátus kanonokkal, akinek említettem, hogy van egy levelünk, s nem találunk neki nevet. Akkor már megfogalmazott 4 oldalas levelet muatatom neki, aki azt kérdezte: hogy kinek akarjuk elküldeni a levelet? Mondtam, hogy a "bajtársaknak". Akkor legyen "Bajtársi Levél" a neve. Természetes megáldotta. Így született meg az első Bajtársi Levél és az első magyar ujság az emigrációban. Ami 1948. november 20-án már ki is adtuk, nem csak bajtársaknak, hanem mindenkinek, aki olvasni akart. El is fogyott minden példány, jöttek a rendelések és adományok s alig győztük nyomni a Bajtársi Levelet. Ennek a B.L.-nek a szerkesztésénél már vitéz Karassy Jenő alezds. ur is segédkezett.]

[1948. október hóban, egyik vasárnap, amikor miséről kijöttünk a templomból, mi csendőrök egy csoportban álltunk, szemben a kijáratnál és figyeltük az ujjonnan érkezetteket. Egyszer csak Bánfai József lov. szkv. felhívta figyelmemet egy alacsony termetű, igen rosszul öltözött egyénre és mondja: az is csendőrtiszt, nevét nem tudja. Hozzá mentem szabályszerűen jelentkeztem nála, s ő is bemutatkozott: vitéz Karassy Jenő m.kir. csendőr alezredes. Nyomban felkértem alezredes urat, hogy vegye át az Asztaltársaság vezetését. Közben kifejtettem az eddigi működésünket. Többi csendőrök is bemutatkoztak és utána elmentünk a fent írt kis kocsmába ahol egy jó adag birkapörkölt és pár pohár sör elfogyasztása után új-tisztség -titkos-választást hajtottunk végre.]

Igy a m.kir.Csendőr Bajtársi Asztaltársaság vezetője vitéz Karssay Jenő alezredes, Ügyvezető, levelező és pénztáros: Jegenyés Pál főtörm. Pénztár ellenőrök: Eszes Ferenc és Kiss Miklós őrmesterek. Tehát itt lépett be vitéz Karssay Jenő alezredes az 1947. június 21-én megalakult M.kir.csendőr Bajtársi Asztaltársaság-ba.]

1949.február 13-án vasárnap emlékezett meg a grácsi MKCSBAT.a február 14-iki csendőr napról. A zsufulásig megtelt teremben a bajtársi összetartozandóságnak lélekemelő megnyilatkozásai játszódtak le. Vidékről és Gráczból tömegesen jelentkeztek az egymást már régen nem látott csendőr bajtársak és az Asztaltársaság által rendezett emléknap szép programját könnyes szemekkel és megtért lélekkel hallgatták végig.

vitéz Karssay Jenő vezető beszéde:

A második világháboru az 1945.május hó 9-én történt feltétel nélküli megadásal véget ért.Elmult a harci zaj,de valóság lett a nemzeti létünket is fenyegető vöröspátán térnyerése és számunkra még súlyosabb létfenntartás és küzdelmekkel ma is tartó emigráció.Eddig még arra sem volt alkalmunk,hogy össze jöjjünk ápoljuk a csendőr hagyományokat hozzuk felszínre a mult emlékeit.A mai nappal ezt már elértük,mert összejöttünk,hogy február 14-ről a csendőr napról emlékezzünk.Nem ünnepelünk ez alkalommal,hanem emlékezzünk és imátkozzunk! Emlékezzünk mert annak a m.kir.csendőrségnek csendőrnapiján jöhettünk össze, mely 1881.február 14-ivel,megalapításának törvénybe iktatása óta magyarrá lett,az is volt mindig és az is marad örökké.Tagja összenőtek a magyar Hazával,annak alkotmányával és népével!Biztosították a törvényes rendet,egyéni és közszabadságot,jelentették a teljes biztonságot. Békében örködték Hazánk határain belül,kint a határszéleken, háboruban pedig a tábori rendészeti szolgálat maradéktalan teljesítésével a magyar honvédség ütőképességét fokozták és biztosították.

A békének harcosai, a háborúnak katonái. A szolgálatuk teljesítményeként elismerésként rendszeresítette a legfelsőbb Hadur a Csenedőrnapot, törvénybe iktatván 1934. évben a február 14-iki csenedőrség megalapításáról rendelkező törvény szentesítési napját.

Mit jelentett a csenedőrnapi otthoni? Jelentett egy egész évből 24 órai teljes pihenést, ha csak halaszthatatlan szolgálat teljesítése mást nem követeltek: jelentette az Istennek való hálaadást, teplotainkban, díszkivonulásainkat a hősiemlékműveinkhez, díszruhában és fényes ragyogó kalppal, a jobbak jutalmazása, kiválóbbak kitüntetését, végül egy közös lakomát, melyben a honvédség küldöttei, polgári előkelőségek és a csenedőrség tagjai összejöttek, hogy a közös magyar sorsról elbeszélgessenek, ápolják ezalkalommal is együtvé tartozandóságot, a bajtársiasságot.

És mit jelent ma? Nem jelent pihenést, mert lelkünk háborog, ma csak lelki szemeinkkel látjuk küszködő mellett és harsány vezényszavak pattogása közben díszes egyenruhában felvonult egységeket. Ma kevesebben is jöttün össze, mint odahaza, sokkal szerényebb keretek között, egyenruhánk helyett polgári öltözetben és jutalmazás, kitüntetés, lakoma nincs. Elmaradt tehát az ünnepies külső és külsőség, de a lélek, a magyar csenedőrlélek el nem aludt, tovább él, sőt imádságban megerősödve, megacélosodva csendül össze az otthon meg nem alkuvó magyarokéval. A múlt felidézése hőseink emléke és az Istenben való redithetetlen hit ad erőt a további kitartásra a jövő nagy küzdelmére.

A sors úgy hozta, hogy a csenedőrséget az otthoni vörös Sátán már kezdetben feloszlatta. Bajtársainkat kivétel nélkül meghurcolták, megkínnozták, kiválóbbakat szabadságvesztéssel súlytották, sőt életüktől megfosztották. Így az urrá lett söpredék kénye kedve szerint garázdálkodott, törvényeinket a nekik tetsző módon formálhatják, szabadon rabol pusztít mindent szerte a hazánkban, amit azelőtt éppen a csenedőrlélek

becsületes szolgálat teljesítése miatt senki meg nem tehetett.

Gondterhes időket élünk s nem tudjuk mit hoz a holnap. Sorsunkat az Isten irányítja s nem mi magunk! Hontalanságunkban hanykódunk mint nagy tegeri viharban a kis lélekmentő csónak, Lesz ki partra ér közülünk, lesz ki elsülyed, megsemmisül. Itt az idő, hogy megszorosabbra helyezzük bajtársi összetartozandóságunkat. Helye van köztünk minden olyan magyarnak, akit korunk viharai jobbra-balra nem ingatnak: aki meg tud állni a Kréztusi erkölcsiség és önzetlen hazaszeretet magaslatán. Támogassuk a gyengébbeket, önsünk erőt a csüggedőkbe és szítsuk állandóan a reményt.

1949. május 1-én kitűnően sikerült bajtársi találkozót rendezett Asztaltársaságunk Gráciban, melyen még Orbeöszterichből, Kríntiából más távoli vidékeről is meg jelentek bajtársaink. Mind egy szász jelenlétében beszéltük meg a csendőr bajtársak tömeges és jobb életet biztosító elhelyezés lehetőségeit. Minden reményünk meg van arra, hogy bajtársaink már a közelebbi jövőben tax szervezett módon, tisztességes fizetés mellett el tudnak helyezkedni. Tárgyalások még folynak milyen biztosat tudunk mindenkit kiértesíteni. Összejövetelünkről, minden bajtárs azzal az érzéssel távozott vissza otthonába, hogy az Asztaltársaság jó munkát végez, amikor a csendőr bajtársakat összefogja és a régi bajtársi szellemet ápolja körünkben. Azóta beérkezett levelek közül, egy kartiai bajtársuk leveléből idézük az alábbiakat. "Meg kell, hogy köszönjem azt a kedves étét, amit a bajtársi körben eltölteni módomból volt. Azzal a felemelő érzéssel tértem vissza, és számoltam be az itteni bajtársaimnak, magyar csendőr a száműzetésben a kenyér gondok tengerében, sem szűnt meg magyar csendőr lenni. Hiszünk, hogy ezt az áldásos munkát, amit az Asztaltársaság elkezdett, melynek kiváló munkája már széles körökben ismeretes, siker fogja koronázni, úgy legyen."

1949. július 21-én emlékeztünk meg az Asztaltársaság két éves évfordulójáról:

1947. július 21-én hét magyar csendőr jött össze Grácban, hogy elveszen egy mutármagot a magyar csendőr bajtárs összetartozás magját. Bizony nagyon fáradságos és sok akadállyal teli munka után ült össze a hét csendőr bajtárs, de azzal a szent elhatározással, hogy minden nehézségen, minden megnevelésen keresztül is megteremtik az otthoni, legedés csendőr bajtársi szellemet. A kis mutármag meglapult az idegen földben, csakhamar kicsirázott, majd nőni kezdett és ma már hála a Mindenhatónak terbélyes gává lombosodott.

Hét emberből ez alatt a két év alatt százak lettek és gráci kis kör az egész világra kiszélesedett! Büszkén jelentettük ki, hogy az Ausztriai törzsen kívül: Németországban, Franciaországban, Angliában, és Kanadában vannak jeletékeny csoportjaink, de Olaszországban, Argentínában, Braziliában, sőt Ausztráliában is számon tartják csendőr bajtársainkat, állandó érintkezésben vagyunk velük.

Ezalatt a két esztendő alatt közel két és fél ezer Shilinget fizettek be önkéntes megajánlás alapján a maguk kenyéréért is nehezen dolgozó bajtársaink, hogy munkanélküli, vagy frissen ide menekült bajtársainkon segíthessenek. A pénzbeli segélyeken és kölcsönökön kívül számtalan esetben juttatunk élelmiszert, étkezést, ruhaneműket, szállást a rászoruló bajtársainkat és segítettük őket keresethez. Eljártunk érdekükben az osztrák hatóságoknál, az Ironál, Munka és Lakás hivatalnál és elláttuk őket, ahol erre volt szükség - testvéri jó tanácsok, Vigasztal és bátorítással. is. Mind ezt nem érthetjük volna el, ha Bajtársi Levélünk nem állt volna rendelkezésünkre, amelynek útján a most már szerte a nagyvilágban élő bajtársainkkal az állandó érintkezést s az annyira fontos magyar bajtársi szellemet fenntarthatjuk. Bajtársi Levél is nagyon szerényen: amikor még név nélkül leveleztünk egy két oldalon,

majd amikor nevet kapott négy oldalon mindössze 80 illetve 110 példányban indult útjára. 1947 november, illetve 1948. novemberében és két év után már 8 oldalon, sok száz példányban viszi egyre értékesebb tartalmát, a bajtársaink írásait, üzeneteit, ami mindennél fontosabb: a csendőri bajtársi szellemet régi jó magyar lelkiséget, az egész világon, mindenfelé.

Ezt a nagy eredményt csak egyféleképpen lehetett elérni úgy, hogy kizártunk sorainkból minden politikát, csak magyarságunkat, bajtársi egyéniségünket és töretlen szellemünket akartuk szolgálni. Utmutattás ez a jövőre nézve: Ne huzzunk szét, ne szakajunk pártokra, hanem tartunk össze továbbra is.

A jó Isten további áldását kérjük Bajtársi Közösségünk munkálkodására.

1949. augusztus 21-én, fontos és örvedetes bejelentéssel léptünk bajtársaink elé: Elérkezettnek láttuk az időt, hogy Bajtársi Levélünket két hetenként küldjük el olvasóinknak. Azért határoztuk el magunkat erre a merész lépésre, mert egyrészt Bajtársi olvasók táborigyűléseiből mind többen kértek erre bennünket, másrészt mert a kivándorolt bajtársaink helyes tájékoztatás és magyar bajtársi szellemiséggel való táplálása megköveteli tőlünk a Bajtársi Levél sűrűbb megjelenését. Régi vágyunk teljesedett be ezzel a lépéssel, de ugyan akkor érezzük és tudjuk, hogy a kétheti megjelenés fokozottabb áldozatot kíván meg mindnyájunktól. Nem csak Bajtársi Levél szerkesztőitől, akik nemcsak munkájukból kell, hogy kiragadjon a szerkesztéshez és előállításához szükséges napokat, hanem olvasóinktól is! A Bajtársi Levél kétheti előállítása természetesen dupla költséget jelent. Kérjük bajtársainkat, hogy ennek megfelelőleg igyekezzenek hozzájárulásukat is emelni.

Különösen azokat kértük erre, akik akár Európában, akár főleg a tengeren túl, megfelelő állásban vannak és így nem jelent számukra különösebb megterhelést, ha nozzájárulásukat az eddig beküldött összeg kétszeresére emelik. És arra is kértük a bajtársakat, hogy mint eddig, úgy a jövőben is sőt még fokozottabb mértékben küldjenek be rövid, érdekes kéziratot, Bajtársi Levelünk közkedveltségét kétség kívül ez fokozta leginkább: maguk a Bajtársak szerkesztették saját lapjukat, melynek nívója egyre emelkedett ezáltal. Levelünk szerkesztésében igyekeztünk - főleg a kivándoroltakkal való tekintettel - a család, az asszony és a gyermek magyar betűvel, magyar lélekkel való ellátását is szolgálni. Szeptemberben már kétszer kopogtattunk be a bajtársainkhoz, először 10-én, másodszor 25-én.

B A J T Á R S I - L E V E L Ü N K két évvel ezelőtt indult el bizonytalan útjára, néhány lelkes csendőr bajtárs kezdeményezésére. Egy évig név nélküli levelezés folyt, majd amikor már nevet kapott a B.L.-ünk négy oldalon, csekély példányszámban, havonta egyszer jelent meg a B.L., de mögötte már ott feszültek a későbbi siker erői: bajtársak önzetlen támogatása, szeretete és hűsége. Két év alatt hatalmas utat járt be ez a kezdetben bizonytalanul tipegő gyermek. Megnőtt megizmosodott, erős férfivá érett s ma már ő az, aki lelki vigaszt és erkölcsi támogatást nyújthat bajtársak százainak! Havonta kétszer, legalább 8 oldalon, magas példányszámban szórta szét az egész világon azt a szellemet, amit a magyarság egyik legkiválóbb testülete: a csendőrség képviselte a -rendíthetetlen szeretet, az odaadó nemzet hűség, a magyar fajta szebb jövőjébe vetett feltétlen hit és a bolsevizmus elleni meg nem alkuvó harc szellemét.

Sokkal magasabb és durvabb lombu fává nőt Bajtársi Levelünk ez alatt az idő alatt, mint ahogy azt szerény kezdeményezésükkor sejtettük. Nem csak a nagy csendőr család, hanem az egész magyarság alája

huzódhatik immár és biztonságot nyújtó lombjai alatt megtalálhatja a magyar szó, a magyar lélek, nőnek, öregnek és gyermekeknek egyaránt tud adni valamit a magyar gondolat és szellem kincstárából és bizonyára ezzel magyarázható olvasóink számának ugrásszerű gyarapodása is. Az öreg Európa legkülönböző országaiból éppen úgy, Kanada rengetegeiből az U.S.A. nagyvárosaiból, Délamerika forró földjéről és Ausztrália táboraiából: nap mint nap után kaptuk csatlakozó leveleket, amelyekből megértés, elismerés és a testvéri szeretet hangja áradt felénk.

Nem dicsekszem ezzel, csak leszögezem a tényeket. Nem tartottam érdemünknek, mert nem tettünk mást, csak parancsot teljesítettük, lelkiismeretünk parancsát, hogy egyébként is a maroknyi népünknek, amelyben oly széles rendeket vágott a vörös Sátán hada-, erőtartalékot biztosítottunk a száműzetésben és majdan: Hazánk ujjaépítéséhez.

Kétéves évforduló alkalmával elérkezettnek láttuk az időt arra is, hogy a csendőrcsalád összefogását szélesebb, és egész világot átfogó alapra helyeztük! Addigi szűkebb keretű munkákat az egész nagyvilágon szétszórtan élő csendőrök egységes, közös munka keretévé kívántuk átalakítani.

"Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség!" ez az új átfogó kapcsolat, amibe minden eddigi tevékenységünket és minden jövő feladatunkat egyesítettük.]

"MKCSBK" nem új szervezet, csak egyetemesebb az egész világra kiterjedő formája eddigi összefogásunknak. Nem volt jelvénye, /:MKCSBK. jelvényt vitéz Szathmáry Károly szds. bajtárs életrehívta a hetvenes években: / csak a kakastollas csendőrkalap, rajta Magyarország koronás címere: nincs új jelszava, csak a régi: Híven! Becsülettel! Vitézül!]

MKCSBK. a történelmi magyar alkotmány alapján álltunk, és csak is hazánk alkotmányosan hozott és szentesített törvényeit tartottuk magunkra kötelezőnek. Közelfekvő feladataink voltak: Számon tartani és támogatni egymást! Későbbi: minden eseményről értesíteni egymást.

1949. tavaszán Tölgyessy /Emmer/László tüzérőrnagy, barakszoba szomszéd-
dom, többszöri látogatása és a csendőr bajtársi összejöveteleken, rész-
vételével, figyelemmel kísérte a csendőr Asztaltársaság működését.
Mivel jónak és szépnek látta tevékenységünket, írt Zákó András vezér-
őrnagynak egy javaslatot melyben az Asztaltársaság tagjainak, illetve
a MKCSBK. működési mintáját javasolta a honvédség tagjainak megszer-
vezésére, Zákó tábornok vezetésével.]

Csak dicséret a honvédségnek érte. De röktön a csendőrséget is
saját és kizárólagos egyedüli joghatása alá tartozónak tekintette.
Hogy történt ez meg? Nem másként, mint hogy amikor az MHBK. megalakult,
kezdett kezdetén, : 90 %-ban csendőrtisztek és tiszthelyettesek lettek
kijelölve csoport és terület vezetőkké. Most még 38 év után is sok-
helyen csendőrök a MHBK. vezetői.]

1949. évi karácsonyunkat december 18-án, igen nagy és szeretetben
összeferrott közönség jelenlétében tartottuk meg. A hatalmas gyönyör-
űen feldiszitett karácsonyfa és az ünnepély emelkedett felszólalásai
a hazai karácsonyok boldog hangulatában ringadták a megjelenteket.
Az 1949. évi csendőrkarácsonyi akciónk különösen jól sikerült.

Nagy értékkel járultak hozzá dr. H.A.-né és B.I. professzor, igen
jelentős adományaik tették lehetővé azt, hogy a nagy család gyermekei
igazán szép ajándékot kaphattak. De rajtuk kívül ausztriai és külföldi
-, főleg franciai és angliai bajtársaink is kétérték magukért, így a E.F.
bajtársunk, inszbrukki bajtársak, és sok sok más bajtársunk és civél
olvasóink, akiknek nevét nem soroltuk fel. Hálás köszönetet mondunk
mindenkinek, akik csendőrkarácsonyon akármilyen csekély adománnyal
is hozzájárult, mert ezzel is éllesztette annak a szeretetnek lángját
amely valamennyiünk szívében él a csendőrcsalád tagjai iránt.

Összesen 121, komoly értékű csomagot adtunk át, illetve kültünk
szét postán, mégpedig 81-et csendőr gyerekeknek, 40-et pedig öregjeink-
nek és betegeinknek.

A beérkezett levelek mutatták, hogy milyen nagy örömet és meglepettséget váltottak ki ajándécsomagjaink.

Kézpénzben 1,108.50 Shillinget, természetben pedig kb. 600 Shillinget /értékbe/kaptunk bajtársainktól és a B.L.civil olvasóitól, kiadásunk pedig, a postaköltségekkel együtt 1,134.93 Shilling volt. A 26.43 Shillinges hiányt a segély alapból fedeztük.

Z Á R S Z Á M A D Á S.

1949. június 20-tól 1949. december 31-ig.

Bevétel: Bajtársak önkéntes adománya a segélyezésre 3,786.20 S.

Kiadás: Bajtársi segélyre és karácsonyi csomagokra 3,111.18 S.

Maradt:..... 675.02 S.

Ebből kölcsönként kiadva:..... 275.00 S.

Kézpénzkészlet..... 400.02 S.

Bajtársi Levélre:

Bevétel: Hozzájárulási díjakból:..... 2,756.60 S.

Kiadás: Előállítási és postaköltségre:..... 2,725.30 S.

Kézpénz készlet:..... 31.30 S.

Fenti elszámolást mindenkinek rendelkezésére bocsátottuk.

1950. február 12-én, vasárnap rendezte a MCSBK. Grácban a hagyományos "Csendőrnapot", amelyre a helybeli és környékbeli csendőrbajtársakon kívül polgári személyek is nagy számban vettek részt. Honvédség számos tagjai mutatták ki ezuttal is a bajtársi szolidaritás érzését úgy, hogy mindegy 80 személy gyönyörködött a szívet lelkét felderítő műsorban.

Fél hatkor zsufulásig telve volt már a Mózart-kávénáz erre a célra , elkülönített traktusa és az érzéseiben tökéletesen összeforrott közön- ség meghatódottan mondta el a Magyar Hírszekegyet.

Ezután vitéz Karssay Jenő alezds. a MKCSBK. vezetője méltatta az ünnepi napot és jelentőségét. Magasan szárnyaló beszédében többek kö- zött kihangsulyozta, hogy a csendőr közösség mindenkit lát sorai kö- zött, aki magáévá teszi a Csendőr Közösség célkitűzéseit és iratlan törvényeit, ha az idők vihara sem jobbra sem balra el nem térítette.

Nagyszerű beszéd után, Eszes Ferenc őrm. bajtársunk olvasta fel Kiss Sándor főtröm. által irt megható csendőrnapi írását.

AZ UTOLSÓ OTTHONI CSENDŐRNAPTÓL AZ 5. IDEGENBEN TÖLTÖTT ÉVFORDLÓIG.

Szenvedésekkel, csalódásokkal és megpróbáltatásokkal teletűzdelt öt nehéz esztendő telt el azóta, hogy otthon, 1945. február 14-én Csend- őrnapot ünnepeltünk.

Ennek az utolsó csendőrnapi ünnepi műsora, az előbbi különösen a békeesebb évekhez viszonyítva, szegényes volt.

Rövid visszaemlékezés a multra, a nap jelentőségére. Emlékezés hő: bajtársaink dicsó tetteire, hogy az ő cselekedeteikből erőt, hitet és bizalmat merítsünk a további küzdelemre. Ezután következett a kitün- tetések, dicséreték és jutalmak kiosztása. Még néhány biztató, buzdító szó s ezzel az ünnepély végetért, elmaradt a díszmenet, a szokásos baj- társi díszebéd és a délutáni szolgálatmentesség. Hogy mégis olyan sok csendőr bajtársnak és csendőr családnak oly emlékezetes maradt ez a nap azt az akkori és azt követő napok tragikus eseményei tették felej- hetetlenné, amelyek teljesen elhomályosították a magyar égboltot.

Hazánk szive Budapest, ezekben a napokban szevedte a legsúlyosabb csapásokot, Buda legnagyobb része már romokban hevert. Az ősbudavár történelmi nevezettségű palotái lángokban álltak. a várat és környé- két egy kis, de mindenre elszánt bátor csapat védte a tulszróben levő orosz horda ellen. Ekkor már csak ez a kis sziget volt magyar kézer

A maroknyi magyar csapat,ugyan ugy mint a hajdani Drégely és Egervár védői,az éhségtől,szomjuságtól,és álmatlanságtól elcsigázva,legyengülve,de az utolsó roham erejével,csapzott hajjal és izzadt homlokkal vívta élet-halál harcát.Jelszavuk volt: "Győzni vagy meghalni"!

Budavár romjai közül ezekben a napokban sugározta ki egy kis rádió állomás az utolsó táviratot. A kemény harcedzett katonák bucsuja volt ez,akik két hónapon át vitézül állták a hacot és bátran várták a leskeledő halált. Ime az utolsó távirat:

"Csendőr Bajtársak! A királyi vár romjai között teljesen körül vagyunk zárva.Most a szomszéd épületért folyik kemény,elcsúszott harc. Helyünket sokszor a legnagyobb tüzharcban -naponként többször kell változtatnunk.Parancsnokunk,súlyos sebesülten,itt velünk hordágyon fekszik.Két bajtársunk eltűnt.Kenyerünk,vizünk már napok óta nincs, az alvást elfelejtettük.Életünkkel leszámoltunk,orsunkat a jóIstenre bíztuk.Ha nem éljük tuk ezt a poklot,közös kérésünk,hogy családunkról gondoskodjatok.Éppen most kaptuk a legújabb hírt,hogy már ~~kákkkákákák~~ csak néhány utca a miénk,néhány óra,esetleg egy-két nap és a kéthónapos elkeseredet harc után Budapest is orosz kézre kerül.Ha pedig ez így lesz,akkor elvész az ország is.Ami tőlünk telt,mindent megtettünk Isten áld meg a Magyarat! Éljen Magyarország! Éljen a Csendőrség!"

Ugyanezen a napon február 14-én,hosszu menekültekkel zsúfult szerelvény állt készen az egyik kis Rába-menti község vasútállomáson, a szerelvény utasai többnyire csendőrszönyök voltak gyermekeikkel,s köztük néhány,fegyverszolgálatra alkalmatlan,beteg csendőr,mint vonat kísérők.

Szomorú látvány volt,amikor nők bajtársaink könnyezve bucsúztak kis családjuktól.Bucsúztak azzal,hogy néhány hét,de legrosszabb esetben egy hónap mulva felszabadul az ország és akkor ismét találkozni fognak s azután minden jó lesz.

Közben a szolgálatos vasuti közeg jelzést ad az indulásra és a mozdony lassu köhécseléssel megindítja a siró szerelvényt és szuszogva ~~xáxx~~ vonzolta magaután. Kölcsonő zrebkendő lobogtatás mellett haladt tovább a gyászvonat, vitte a fájó csendőrszony sziveket, Csorna-Hegyeshalomon át nyugat irányában.]

Budapest után még másfél hónap és március végén az egész ország orosz megszállás alá került.

1946. február 14. Az előbbihez hasonló, szomorú évforduló volt az. Otthon levő bajtársaink, köztük még 60-70-80 éves idős nyugdíjas csendőr bajtársaink is, börtönök piszkos, büzös celláiban és internáló táborokban hihetetlen szennyében és nyomorában szenvedtek. Testületünk legválságosabb napjai voltak ezek. Mi akik itt maradtunk, elhatároztuk, hogy nem megyünk haza. Akkor még a jövőt illetően reményünk nem volt. Arra még csak gondolni sem mertünk, hogy még egy csendőrnapot tarthatunk különösen mi, mi idősebb csendőrök.

Alig, hogy elnémultak a fegyverek, alig, hogy a vörös horda ellepte az országot. Moszva akkori ideiglene kormányának kiadta az elsőszámu parancsot: Csendőrséget fel kell oszlatni, a kommunizmus legnagyobb ellenségét. Ezzel egyidejüleg kezdetét vette a csendőrök kolektív felelőségre vonása, a testületünk minden tagját háborus bünöként kezelték. Rádió naponként szórta ránk lealázó, meggyalázó és megtévesztő propagandisztikus rágalmaid. A börtönöket, fegyházakat, internáló táborokat nagyobb részben csendőrökkel töltötték meg.

Ez volt a helyzet otthon. De lássuk, mi volt a helyzet kint?

Sajnos sokan voltak, akik ellenünk fordultak és bennünket okoztak mindenért, ami történt. Kint is megindult ellenünk a hajsza. Ez időben sok csendőr bajtársat szolgáltatattak ki sorainkból, mint háborus bünöst.

1947.február 14. Ismét egy évforduló. Kommunista rendőrség két éves tevékenységével, helyesebben garázdálkodásával annyira a nép utalátává vált, hogy a magyar nép többsége: a magyar parasztság, a megmaradt intellektuelek, de még a nem kommunista munkás is, titokban a csendőrséget várja vissza.

Száműzetésünkben csendőrnapot még nem tartunk ugyan, de a közvélemény már mellettünk nyilvánult meg.

1948.február 14. Több helyen Isten tiszteletében imádkozva emlékeztünk meg szabadföldön élő csendőr bajtársaink a nap jelentőségéről. Testületünk áldozatairól. Ez időtájt indult meg fokozottabb mértékben a bajtársibb élet. Bajtársaink keresik, kutatják egymást. Az égboltozat tiszta lesz. A Bajtársi szeretet melege összedobbantja a csendőr szíveket. Valami titokzatos erő az, amely különböző helyeken, de egy időben bírja a cselekvésre csendőreinket. Ez évben alakultak meg a gráciai Bajtársi Közösségen kívül, máshol és sok helyen kis helyi csoportok.

1949.február 14. A csendőr Bajtársi Közösség helyi csoportjai műsoros ünnepélyek keretében emlékeztek meg a testület hőseiről és a nap fontosságáról. Az Istentiszteletet és az emlékezést sok helyen ünnepi ebéd követte.

1950.február 14. Fájdalmas, tövises és martirjaink vérével öntözött öt keserves esztendőn át jutottunk el a mai az emigrációban az ötödik évfordulónkhoz. Ez az öt kemény év igazolt minket, igazolta a multunkat, munkákat. Mi nyugodtan vártuk ezt az időt, mert éreztük és tudtuk, hogy el fog jönni.

Ez az öt év figyelmeztet és emlékeztet bennünket, hogy soraink nagyon megritkultak, számuk kicsiny. De figyelmeztet bennünket arra, hogy éppen azért, mert kevesen vagyunk, még az eddiginél is bajtársiasabb életet kell élnünk! Övjük, becsüljük és szeressük egymást a jó testvérek szeretetével.

Kiss Sándor.

Folkusházy Lajos altábornagy Ausztriából írja:

Csendőr Bajtársak ! Figyelem, melyben újságjuk küldésével részesítettek, a a bizonyítéka szolgálatom alatt a csendőrség kiváló erényeiről szerzett tapasztalataimnak, melyek között nem utolsó helyet foglalnak el a bajtársiasság, az előljárók, feljebbvalók tisztelete és megbecsülése. Másik bizonyíték, hogy ezek az erények nem a szigorú fegyelem szülte kényszerű formáságok, hanem őszintén átérzett érzések voltak, amelyek a felbomlott viszonyok között sem hiányoznak az igazi csendőr keblekből. Nagyon dicséretes az is, hogy az összes testületek közül a csendőrség az első, amely hontalanságban a bajtársiasságot ápolja, s igyekszik rászorultakat, hiányos anyagi eszközök ellenére is istápolni. Adja az Isten, hogy a legközelebbi csendőr napon otthon és szabad bajtársi közösségben ünnepelhessünk.

Tűzkárosultak segélyezése:

Spítál/Drau barak táborban 1950. május 27-én este egyik magyar barak kigyulladt és porig égett. Tűzeset következtében kilenc magyar, köztük három csendőr bajtárs vált hajléktalanná. Bajtársaink a multjukhoz méltóan elől jártak a mentési munkában, azonban maguknak már rajtuk levő ruházaton kívül nem maradt semmi. A Bajtársi Levél Szerkesztőség kérésére több bajtárs igyekezett a tűzkárosultakon adományaikkal segíteni: Igy a Szerkesztőséghez küldött 100 shillinget és 600 shilling értékű ruha adományt, a tűzkárosultaknak elküldük.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG HARMADIK ÉVES ÉVFORDULÓ.

A második világháború 1945. május első napjaiban, ott Európában befejeződött. Csendőrök ezrei kerületek ezidőben hadifogságba. Ott is vállalták az elvesztett háború következményeit, nem siránkoztak a bekövetkezett eseményeken, hanem férfi módra a jövőbe tekintettek. Fegyverük helyett testi és egyéb nem hivatásukbeli munka különféle eszközeik ragadták meg, s bizony igen sokszor csupán a mindennapi szűkös élelemért dolgoztak.

Időközben legtöbb bajtársunkat elfogta a honvágy és ellenállhatatlan erővel vonzotta őket az otthon maradt hitves, gyermekek, szülők és az édes anyaföld felé. Csak fokozta ezt a vágyat, akkoriban üzött felelőtlen hazatérési propaganda is, úgy hogy a bajtársaink javarésze neki indult a vasuti szerelvényekkel, hazafelé. Odahaza azonban szeretneik ölelése helyett börtön, bitófa, internáló-tábor, vagy Szibériába való deportálás lett osztályrészük, s csak nagyon kevésnek nyílt alkalma arra, hogy újból Nyugatra meneküljön, szabademberként élhessenek.

Nyugaton csak a kisebbik része maradt a bajtársaknak. Azok akik urrá tudtak lenni a honvágyukon, s a kolektív felelősségre vonás tényéből azt a következtetést vonták le, hogy az orosz hadsereg fenntartósága alatt nincsen szabadság és így nem lehet független nemzeti élet sem Hazánkban. Nem volt könnyű megélni a hontalanságban és nem volt később sem jobb. Mégis a csodálatos élniakarás, a meg nem törő magyar szellem és a sajtós magyar csendőr magabizása arra ösztönzött néhány bajtársat, 1947. június 21-én Grácban életre hívták a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösséget, illetve az Asztaltársaságot. Nem voltak sokan, de mindnyájan lelkes és hívő magyarok, magyar csendőrök voltak. Amikor még a kolektív felelősségre vonás javában működött s ennek bosszút lihegő nyomtasztó félelme megülte a magyar lelkeket, ők nyíltan összefogtak abból a célból, hogy segítsék az elesetteket! Nyílt kiállításuknál számoltak az akkori következményekkel is. Akkoriban még könnyen börtön, vagy hazatoloncolás lehetett volna osztályrészük. De magyar csendőr szívósága és kitartása nem engedte megtorpanni őket. Álmatlan éjszakákon, sokszor korgó gyomorral, lemondva legélelmeibb, szinte nélkülözhetetlen tárgyaikról is, csak dolgoztak az alapítók. Az elvetett mag kikelt, szárba szökken, s bizony erősen megcsokszorosodott a kezdeményező táborra.

1951. évi május 3-án amikor Folkusházy Lajos altábornagy urnak a MKCSBK. iratait és a Bajtársi Levél-lel járó szerkesztési holmikat papirokat, stb. átadtam, a Bajtársi Levél címjegyzéke szerint 650 fő volt a Bajtársi Közösség létszáma.]

A Bajtársi Levél címlapján pedig örök momentumként díszlik a tollas csendőr kalap, jelmondatunkkal együtt: Hiven! Becsülettel! Vitézül!.

Eredeti célunktól sohasem tértünk el jotányira sem! Csak a csendőr család összefogását helyeztük szélesebb alapokra, amikor életre hívtuk ott Grácban, a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösséget.

Nem magunkért, nem egyeni célokért, avagy beteges szereplési vágyból dolgoztunk! A csendőr család hagyományos közszellemét ápoltuk. Nem vadásztunk tömegekre sem, mert megítélésünk szerint a minőségi munka volt a fontosabb. Ennek csendben minden vezérezsdi nélkül végzett munkánknak eredményét pedig a sértődöttek, a minden kákák csomót keresők nem ismerték el! Aki akkor a miénknél jobb munkát végez el, örömmel támogattuk volna. De előbb a tettekkel kellett volna jönniök, mert a programból már elégünk volt.

A mi munkánk értékének igazolását az időre biztuk, s azt a bolsevizmus rabságból tényleg megszabadult magyar nemzettől vártuk.

Felvetett fejjel és szabad független magyar jövőbe vetett rendíthetetlen bizakodással jártuk tovább azt az utat amelyen három évvel azelőtt elindultunk.

vitéz Szathmáry Károly szds. írja:

Mindnyájan átéltük s lapunk hasábjain többször emlékeztünk azokra a keserű időkre mikor 1945. véres tavaszán minden áldozat és hősiesség ellenére a százszoros túlerővel támadó szovjet hadsereg elfoglalta szeretett Hazánk utolsó darabját is, a magyar hadsereg és vele a csendőrség is nyugatra vonult vissza. Szétvert kötelékek, millió polgári menekültek, szakadt és véres ruhájú utóvédek állandó harcban kanyarogt

tak fel az Alpok szerpentinjeire. Könnyes szemek néztek vissza a Dunántul égő falvaira, hol a "felszabadító és dicső szovejet hadsereg" lett az ur. A m.kir.Csendőrség hűséggel becsülettel és vitézül teljesítette kötelességét, a háboru utolsó napjáig megőrizte a hátország nyugalmát és biztonságát, mely a legfelsőbb Hadur a háboru kitörésekor külön hadparancsban rendelt el, hogy meg ne ismétlődjön mégegyszer az őszirózsás forradalom, a Kun Béla és Szamueli Tibor fenevadak uralma. A csendőrség nem csak a feladatát teljesítette, hanem a kivérett honvédségünk segítségére sietett a harcterekre. Testületünk már az összeomlás előtt elvesztette hősi halottakban, sebesültekben és eltűntekben a felét, a tisztii veszteségünk még ennél is nagyobb volt.

1945. április elején a bizonytalanság felé haladtunk, a győzelmi hit is elveszett, látván a német szövetséges közeli összeomlását. Alakulatainknak immár egy reménye maradt, tuljutni az Enns folyón és nyugati fogságba esni.

Az utolsó órákban a tisztii parancsnokok szinte mindenütt kiadták az utolsó eligazítást hűséges legénységüknek, mondván: "Bajtársak! Csendőrök! Esküvel vállalt kötelességeinket teljesítettük, ezért tiszta a lelkiismeretünk! A közeli órákban az ellenség kezébe kerülünk. Nefejejt se el senki, mit kíván egy m.kir.csendőrtől a háboruvesztés és a hadifogság! Ha szét is szakítják majd kötelékeinket, szabadulás után ismét keressük egymást! Köszönöm hűségteket, a magyarok Istene legyejn Veltek a közelgő tragikus napokban!"

Az utolsó parancs elhangzásakor a csendőr csizmák épp úgy pattantak vigyázzba, mint otthon a laktanyában.

A nyugati hadseregek látván a csendőrök példás magatartását, szorgalmát, mukakészségét, több alakulatunkat saját szolgálatukba állították. Hamar rájöttek, hogy a magyarok csak formailag voltak ellenségeik magyar csapatok a nyugati fronton sohasem harcoltak.

A szétesett csendőr kötelékek több helyen újból egyesültek. Az összeomlás után egy évig jóformán nem volt közlekedés, se postaforgalom, a "láthatatlan kötelék" már élt, csak az összeköttetés hiányzott.

Ezidőben Grácban a Geidorgürtelen, egy erős lelkű, keményfellépésű magyar kőmives vonta magára a figyelmet, kit szinte egy kis magyar csapat követett a napi munkáig, hogy aztán este a sovány vacsora után annál nagyobb figyelemmel tárgyalják a napi eseményeket, beszélgesse- nek az elvesztett hazáról és a kilátástalan jövőben is találjanak va- lami kiutat. A kőmives Jegenyés Pál m.kir.csendőr főtörzsőrmester volt apja a fiatalabb bajtársaknak, lelki támasza a környékbeli honvéd baj- társaknak, lekitámasza a környékbeli polgári menekülteknek. Mindenkihez volt jó szava, mindenkin segíteni akart. E magatartásának híre ment, sőt Magyarországra is eljutott. Az otthon üldözött és bujdosó csendőr baj- társak ismertek egy nevet Jegenyés főtörm. Grác! Aztán jöttek is, egyik a másik után. Hónapok, évek során több százan, talán ezereken is. Ebédet, vacsorát kaptak, aztán kipihenték fáradalmaikat. Kőmives Jegeny- és ellátta őket utiköltséggel, tanácsokkal, bajtársaink mentek tovább nyugatra. Ki Tirolba, Ki Linzbe, olyan is volt aki Németországig is el- jutott. Dr. Bély Béla volt budapesti újságíró is a gráci csendőrökhöz tartozott. Híreket gyűjtöttek, újságot sokszorosítottak, postáztak, a magyarok símei után küttak. Ezer veszély között letartóztatás, kiada- tás. Titó partizánjainak bosszuja, népbíró-ágo, halálos ítélet lebegése ellenére Jegenyés Pál főtörm. bátran végezte önkéntes munkáját, melyet saját csendőr szíve sugallatára tett.

vitész Subik Károly tábori főlelkész, prelátus kanonok amár hosszú idő óta megjelent kisújságnak a "Bajtársi Levél" nevet adta, a gondola- tot és a célt megáldotta. 1947-ben indult név nélküli kis sokszorosí- tott újságból így lett Bajtársi Levél, melynek első száma 1947. késő őszén látott napvilágot.

A posta és a közlekedési hálózat javulásával a Bajtársi Levél eljuttott az összes emigrációban maradt csendőr bajtárshoz. Grác, Bécs, Klagenfurt, Linz, Innsbruck, Brannau, Villach, Salzburg, Kellerberg stb. csendőr bajtársai éppen úgy olvasták, mint Passau, Waldwerke, Kirn, Simbach, Pfarkirchen, Pocking, Landshut, München, Nürnberg, Frankfurt, Holz minden, Osterode, Heerte, Hildesheim, Travelmünde, Koblenz, Saarbürken, Freiburg, Lindau stb. stb. csendőr bajtársai! Szívünk feldobbant, amikor először bontottuk fel a kis lapot s a fejlécen megláttuk a kastollat és a magyar birodalmi nagycimert, melyen csak mi csendőrök viselhettünk hűséggel a pusztulásig.

A Bajtársi Levél 1968-ban a 21-ik évfolyamba lép s hálánk, köszönetünk azokhoz a bátor alapítókhoz száll, akik lapunkat akkor még az életvezályaiban is megvalósították. Láthatatlan kötetlek tisztelegelőttük!

Lapunk már volt tehát 1947-től, a csendőr körök is léteztek, csak az összefogó központi szerv hiányzott, akkor Ausztria és Németország területén élő bajtársaink között.

vitéz Szathmáry Károly s.k.

[Abban az időben vitéz Dr. Dobolyi Lajos ezredes jelent meg a magyarbarak lakásomban, ki közölte velem, hogy Folkusházy Lajos altábornagy rendelkezése folytán jött azért, hogy MKCSBK. vezetőségével tárgyaljon a Közösség és Bajtársi Levél átvétele végett. A tárgyalást Karssay alezredes, illetve hárman lefolytattuk, s oda jutottunk, hogy minden marad a régibe. Majdha a többségnek nem tetszik a működésünk, válasszanak jobb vezetőséget.

Nekem a kivándorlásom folyamatban volt. Karssay alezds. Brégenzbe kapott munkát és oda is költözött. Az ügyvitel és a Bajtársi Levél szerkesztése teljesen magamra maradt. Mivel egyedül a sok munkát nem bírtam elvégezni, Karssay alezds. csak levelezés folytán tartotta fel velem a kapcsolatot, így megegyeztünk abban, hogy a Bajtársi Közösség vezetését Folkusházy Lajos altábornagy urnak, a pénztárt és a B.L. szerkesztését, valamint az ügyvitelt Dr. Dobolyi Lajos ezds. urnak adjuk át.

[Amikor elhatározásunkat jelentettem Folkusházy altrgy. urnak, azonnal megírta az átvételre vonatkozó levelet, amit 1950. szeptember 15-én kelt 15. számú B.L. 121. lapoldalon mint "vezércikket" közzétettem. Ime a levél

Csendőr Bajtársak !

Édes magyar Hazánk bolsevista megszállás alatt sanyalódik. Árva népünket kegyetlenül sanyargatják, üldözik és pusztítják, mert keresztény és magyar akar maradni. A Vörösteror nem csak hazánkban tombol hanem megsemmisítéssel fenyegeti a világot.

Nyugat nagy népei már ráeszméltek a veszély nagságára és tervszerű védekezés folyik minden vonalon a halálos veszedelemmel szemben.

A védekezés és felszabadítás munkájából a csendőrségünknek is ki kell venni részét.

E szent cél érdekében, mint legidősebb csendőrtiszt, kezembe vettem a vezetést és irányítást.

Megfogom valósítani, hogy a m.kir.csendőrség fegyelmezetten és egységesen a csendőrségi utasítások és honvédségi szabályok szellemében kézen álljon a reá váró feladatok megoldására és végzésére. Szétszórtságunkban a nyilvántartás és összeköttetés létesítése, mint első teendő, folyamatban van. További lépéseink megtételét a helyzet alakulása fogja előírni.

A Magyar Harcosok Bajtársi Községével teljes egyetértésben és összhangban működünk.

Testületünket Európai hírűvé megbízhatósága, fegyelmezettsége, pártatlansága és nagyszerű felkészültsége tette. E nemes eszménységeket jövőben sem nélkülözhetjük, hanem azokat fokozottabb mértékben kell kifejezteni, hogy drága magyar népünk igazi védői, törvényeknek, rendnek, békének és nyugalomnak, biztonságnak megbízható őrei lehessünk.

Testületünkben nincs helye a személyeskedésnek, békétlenségnek és viszálykodásnak. Nincs helye a pártoskodásnak és a politizálásnak, mert pártokon és politikai nézeteken felül álló, az egész magyarságnak érdekeit képviselő, közbiztonsági szerv voltunk, vagyunk és leszünk.

Hiven, becsülettel és vitézül teljesítve kötelességünket, nyugodt bizottsággal tekintünk jövőnk alakulása elé.

Sok ezer hősihalált halt és vértanuvá vált bajtársunk hősi emléke előtt mély tisztelettel áldozunk. Emlékük szolgáljon példaképül nehéz munkánk végzésénél.

A börtönökben és hadifogságban színlődő bajtársaink felé hő fohászatunkat küldjük, hogy szabaduljanak meg rabságukból.

Testületünk minden tagjának és hozzátartozójának meleg bajtársi üdvözlőlevelet küldöm.]

Folkusházy Lajos s.k.
ny. altábornagy.

1950. december 5-én kelt karácsonyi szám 160. oldalon Dr. Dobolyi Lajos ezredes a "csendőr zászló" avatási hirdetményét hoztam le.

A csendőr zászlót Salzburgban az apácák készítették el, amit Dr. Nagy József, volt csopaki plébános, mint egyházi kegytárgyat hozott Amerikába.

A csendőr zászlót körülvevő sallangos díszítés Dr. Nagy József papi palástjáról való.

Dr. Nagy József plébános 1955-ben Sioux City-ben, nálam tett látogatása alkalmával, elmondta, hogy a csendőr zászlót ő hozta ki Amerikába, mint egyházi kegytárgyat. Amikor megérkezett Dr. Dobolyi Lajos ezredesnek, Clevelandban, átadta, aki ott valamelyik Bank fiókjába helyezte el és még a mai napig is ott lehet, mivel Dr. Dobolyi elhalálozott.

Nagyon sokan voltak érdeklődők a zászló holléte felől. Állítólag ezredes ur fia Dobolyi Árpád clevelandi lakosnak tudomása van a zászló holétéről, mert az édesapja hagyatéka nála van. Szerintem a zászlónak a csendőr Muzeumban volna a helye.

A sokszorosító gépet, lezuhópapírok stb. 1951 május 3-án Folkusházy altábornagynak átadtam.

PÉNZTÁRI ZÁRSZÁMADÁS.

<u>Bevétel:</u>	Összesen:.....	2,499.44 S.
<u>Kiadás:</u>	.....	2,191.65 S.
<u>Maradt:</u>	.....	<u>307.79 S.</u>

azaz Háromszázhet Shilling 79 grs.-nit

Salzburg, 1951. szeptember 17-én

Átadtam:

Jegenyés Pál s.k.

Átvettem:

Dr. Dobolyi Lajos s.k.

Amerikába 1951. október 6-án indultam el, hajón.)

Lake Geneva, 1980. február 12-én

Jegenyés Pál
Jegenyés Pál